

Asia: VM040:00/2019, VM/823/03.01.00/2019

Luonnos hallituksen esitykseksi kuntien taloustietojen tuottamista ja raportointia koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lakiesitys on selkeästi kirjoitettu. VRK:lla on tekstiin joitakin tarkennuksia terminologian ja eri toimijoiden vastuiden

kuvauksien osalta. Vaikka Väestörekisterikeskusta (tulevaa Digi- ja Väestötietovirastoa) ei ole suoraan

lakien ja asetusluonnosten teksteissä mainittu, sen tehtäviin ja rooliin on lain perusteluissa otettu kantaa useassa

kohdassa. Nämä perustelutekstin kohdat taustoittavat lähinnä ehdotuksia kuntalain uudesta 121 a §:stä ja

valtiokonttorista annetun lain uutta 2 b §:ää.

Perustelutekstissä sivun 26 taulukossa on kuvattu eri viranomaisten vastuut. Taulukossa sanotaan, että Väestörekisterikeskus

(Yhteentoimivuusalusta) jakelee määrittämiä. Väärinymmärrysten välttämiseksi VRK toivoo,

että ”jakelun” sijasta käytetään termiä ”julkaisu”. Usein jakelualusta viittaa tiedostojen ja datan jakeluun. Yhteentoimivuusalustalla

julkaistaan, mitä tietoa on saatavilla, mutta varsinaisten datojen jakelu tapahtuu toisaalla

(esimerkiksi Avoindata.fi-palvelussa).

Väestörekisterikeskuksen ylläpitämä Yhteentoimivuusalusta on siis julkaisualusta yhteisesti käytettäville luokituksille,

määrityksille ja tietomalleille. Varsinaisen sisällöntuotannon eli näiden luokitusten, sanastojen ja tietomallien

viemisen alustalle hoitavat sisällöistä vastaavat organisaatiot. Esimerkiksi taloustietolailla säänneltyjen

tietojen, kuten luokitusten, tuottamisesta vastaa Valtiokonttori. Osa Valtiokonttorin tarvitsemista tiedoista

saadaan siis Yhteentoimivuusalustalta, mutta varsinainen XBRL-mallinnus ja XBRL-taksonomian tuottaminen

tehdään erillisessä työkalussa, ja XBRL-taksonomian jakelu hoidetaan Valtiokonttorin jakelupalvelun kautta.

VRK ehdottaa, että taulukkoa sivulla 26 muutetaan seuraavasti:

- Lisätään uusi sarake: Yhteentoimivuusalustan ylläpito -> Tässä merkitään rasti vain Väestörekisterikeskukselle
- Määritysten jakelu -sarake -> Poistetaan rasti Väestörekisterikeskuksen kohdalta

Perusteluissa sivulla 31-32 sekä 36 on todettu, että ”Uudessa toimintamallissa hyödynnettävien kansallisten

yhteentoimivuuspalveluiden rahoitus ei kuulu esitykseen.” Sisäänajovaiheessa todennäköisesti VRK:lle tulee

lisäkustannuksia ja siten tarvittaneen lisärahoitusta, koska alkuvaiheessa eri viranomaisia on opastettava Yhteentoimivuusalustan

käytössä. Valtiokonttori vastaa sisällöllisistä määrityksistä, ja vastuu Yhteentoimivuusalustan teknisestä tuesta ja sen käytön opastus on VRK:lla.

Sivulla 35 on todettu, että toteutetaan yhden luukun malli kunnille ja kuntayhtymille, minkä kautta kunnan tai

kuntayhtymän edustaja voi esittää tietomäärityksiin ja raportoinnin toiminnallisiin asioihin liittyviä kysymyksiä.

Tässä ja muissa vastaavissa maininnoissa tulee tarkentaa, että kysymyksiin vastaa Valtiokonttori, sillä Yhteentoimivuusalustalla

julkaistujen luokitusten tai määritysten sisällöistä vastaa sisällöntuottaja, tässä tapauksessa

siis Valtiokonttori. Valtiokonttorin jakelemaa XBRL-taksonomiaa ja siihen erillisellä mallinnustyökalulla lisättyjä

toiminnallisuuksia ei voi kommentoida Yhteentoimivuusalustan kautta. Yhteentoimivuusalustan kautta

voi vastuuorganisaatiolle esittää kysymyksiä vain niistä luokituksista ja määräyksistä, jotka on julkaistu Yhteentoimivuusalustalla.

Määrittysten jakeluun ja Yhteentoimivuusalustaan liittyviä asioita on käsitelty lain perusteluissa myös sivulla 43.

VRK ehdottaa, että tässä yhteydessä vielä kerrotaan täsmällisesti, minkä tyyppisiä määräyksiä julkaistaan Yhteentoimivuusalustalla,

ja miten näitä otetaan käyttöön. Yhteentoimivuusalustalla ei siis ole tiedostojen jakamiseen liittyviä toiminnallisuuksia. Ja vastaavasti tulee tarkentaa, mitkä osuudet (sovellukset) ovat Valtiokonttorin

vastuulla ja miten näihin liittyvät määräykset ja tiedostot saadaan käyttöön.

Terminologian osalta dokumentissa oli useita viittauksia Väestörekisterikeskuksen (tuleva Digi- ja Väestötietovirasto)

Yhteentoimivuusalustaan virheellisillä termeillä, kuten Yhteentoimivuuspalvelut ja yhteentoimiva.

suomi.fi-palvelut, sekä Yhteentoimivuusmenetelmästä käytettiin termiä yhteentoimivuusmalli. Kun puhutaan

Väestörekisterikeskuksen Yhteentoimivuusalustasta, suosittelemme käytettäväksi termejä Yhteentoimivuusalusta

ja yhteentoimivuusmenetelmä.

Lisäksi Väestörekisterikeskus näkee riskinä sen, että Väestörekisterikeskukselle ei ole tällä hetkellä myönnetty

jatkuvaa rahoitusta Yhteentoimivuusalustan jatkuvan palvelun ylläpidolle vuodesta 2020 alkaen.

Tukiainen Teemu
Väestörekisterikeskus

Tenhunen Petri
Väestökisterikeskus